

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 7. srpnja 2026.
(OR. en)

8285/26

Međuinstitucijski predmeti:
2026/0076 (NLE)
2026/0077 (NLE)

RECH 172
COASI 69

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sporazum između Europske unije, s jedne strane, i Vlade Japana, s druge strane, o sudjelovanju Vlade Japana u programima Unije

SPORAZUM
IZMEĐU EUROPSKE UNIJE, S JEDNE STRANE,
I VLADE JAPANA, S DRUGE STRANE,
O SUDJELOVANJU VLADE JAPANA U PROGRAMIMA UNIJE

EUROPSKA UNIJA („Unija”),

s jedne strane, i

VLADA JAPANA,

s druge strane,

dalje u tekstu pojedinačno „stranka”, a zajednički „stranke”,

ŽELEĆI uspostaviti trajan okvir za suradnju između stranaka s jasnim uvjetima za sudjelovanje Vlade Japana u programima ili aktivnostima Unije kao i mehanizam kojim se olakšava to sudjelovanje u pojedinačnim programima ili aktivnostima Unije,

UZIMAJUĆI U OBZIR zajedničke ciljeve, vrijednosti i snažne veze stranaka uspostavljene, među ostalim, Sporazumom između Europske zajednice¹ i Vlade Japana o suradnji u području znanosti i tehnologije potpisanim u Bruxellesu 30. studenoga 2009. i Sporazumom o strateškom partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Japana, s druge strane, potpisanim u Tokiju 17. srpnja 2018., te prepoznajući zajedničku želju stranaka za daljnjim razvojem, jačanjem, poticanjem i proširenjem njihovih odnosa i suradnje,

¹ Razmjenom verbalnih nota od 29. ožujka 2011., u kojima se upućuje na verbalnu notu od 30. studenog 2009., Unija i Vlada Japana složile su se da se upućivanja na „Europsku zajednicu” u Sporazumu između Europske zajednice i Vlade Japana o suradnji u području znanosti i tehnologije sastavljenom u Bruxellesu 30. studenog 2009. tumače kao upućivanja na „Europsku uniju”.

PREPOZNAJUĆI ključnu važnost zajedničkih temeljnih vrijednosti i načela na kojima se temelji međunarodna suradnja između stranaka u području istraživanja i inovacija, kao što su etika i integritet u istraživanju, rodna ravnopravnost i jednake mogućnosti, te zajedničkog cilja stranaka da potiču i olakšavaju suradnju među organizacijama u području istraživanja i inovacija, uključujući sveučilišta, te razmjenu najboljih primjera iz prakse i informacija o privlačnim istraživačkim karijerama kako bi se olakšala prekogranična i međusektorska mobilnost istraživača, potaknuo slobodan protok znanstvenih spoznaja i inovacija, promicale akademska sloboda i sloboda znanstvenog istraživanja te podupirali znanstveno obrazovanje i komunikacijske aktivnosti,

POTVRĐUJUĆI namjeru stranaka da međusobno surađuju i doprinose istraživačkim i inovacijskim aktivnostima te misijama Unije čiji je cilj podupiranje i jačanje istraživačkih kapaciteta kako bi se odgovorilo na globalne izazove i poboljšala njihova industrijska konkurentnost te, s druge strane, postigli transformativni i sustavni učinci za naša društva radi podrške ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda,

UZIMAJUĆI U OBZIR nastojanja stranaka da udruživanjem snaga s međunarodnim partnerima predvode međunarodnu zajednicu kako bi odgovorili na globalne izazove u skladu s akcijskim planom za ljude, planet i blagostanje Ujedinjenih naroda „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” i potvrđujući da su istraživanja i inovacije glavni pokretači i ključna sredstva za održivi rast koji se temelji na inovacijama te za gospodarsku konkurentnost i privlačnost;

BUDUĆI DA je Okvirni program Unije za istraživanja i inovacije Obzor Europa („program Obzor Europa”) uspostavljen Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća¹,

PREPOZNAJUĆI opća načela utvrđena Uredbom (EU) 2021/695,

ISTIČUĆI ulogu europskih partnerstava u suočavanju s nekima od gorućih izazova u Europi u okviru usklađenih inicijativa u području istraživanja i inovacija koje znatno doprinose prioritetima Unije u tom području, a koji zahtijevaju kritičnu masu i dugoročnu viziju te ističući važnost sudjelovanja pridruženih zemalja u tim partnerstvima,

PREPOZNAJUĆI da bi uzajamno sudjelovanje u programima istraživanja i inovacija trebalo donijeti obostranu korist; i pritom potvrđujući da stranke zadržavaju svoje pravo da ograniče ili nametnu uvjete za sudjelovanje u svojim programima istraživanja i inovacija, među ostalim osobito za aktivnosti koje se odnose na njihovu stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost,

¹ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013, SL EU L 170, 12.5.2021., str. 1.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

IZJAVLJUJUĆI da se ovaj Sporazum treba smatrati iznimnim jer su, osobito uzimajući u obzir određena posebna ograničenja japanskog pravnog sustava, a posebno proračunska ograničenja Vlade Japana, bile potrebne određene prilagodbe predložka sporazuma Unije o sudjelovanju trećih zemalja u programima Unije, među ostalim u pogledu zaštite načela dobrog financijskog upravljanja, te da te prilagodbe ne predstavljaju presedane za buduće sporazume o sudjelovanju u programima Unije s Vladom Japana ili bilo kojom drugom trećom zemljom,

SPORAZUMJELI SU SE KAKO SLIJEDI:

ČLANAK 1.

Predmet

Ovim Sporazumom utvrđuju se uvjeti koji se primjenjuju na sudjelovanje Vlade Japana u bilo kojem programu ili aktivnosti Unije.

ČLANAK 2.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „temeljni akt” znači:

- i. pravni akt jedne ili više institucija Unije, osim preporuka i mišljenja, kojim se uspostavlja program te kojim se predviđa pravna osnova za aktivnosti ili izvršenje odgovarajućih rashoda unesenih u opći proračun Unije („proračun Unije”) ili izvršenje proračunskog jamstva ili financijske pomoći potpomognutih iz proračuna Unije, uključujući sve izmjene pravnih akata i relevantne pravne akte neke od institucija Unije kojima se dopunjuje ili provodi takav pravni akt, osim onih kojima se donose programi rada; ili

- ii. pravni akt jedne ili više institucija Unije, osim preporuka ili mišljenja, kojim se uspostavlja aktivnost, osim programa, koja se financira iz proračuna Unije, uključujući sve izmjene pravnih akata i sve relevantne pravne akte neke od institucija Unije kojima se dopunjuje ili provodi takav pravni akt, osim onih kojima se donose programi rada;
- (b) „sporazum o financiranju” znači sporazum koji se odnosi na programe i aktivnosti Unije u okviru protokola uz ovaj Sporazum u kojima sudjeluje Vlada Japana, a kojima se izvršavaju sredstva Unije, kao što je sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava, sporazum o doprinosu, okvirni sporazum o financijskom partnerstvu, sporazum o financiranju i sporazum o jamstvu;
- (c) „ostala pravila koja se odnose na provedbu programâ ili aktivnosti Unije” znači pravila utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Financijska uredba”) koja se primjenjuju na proračun Unije, kao i pravila utvrđena u programu rada, pozivima na podnošenje prijedloga ili drugim Unijinim postupcima dodjele;
- (d) „Unijin postupak dodjele” znači postupak dodjele financijskih sredstava Unije koji pokreće Unija ili osobe ili subjekti kojima je povjereno izvršenje sredstava Unije;
- (e) „subjekt iz Japana” znači svaka fizička ili pravna osoba koja boravi ili ima poslovni nastan u Japanu te koja sudjeluje u aktivnostima programa ili aktivnosti Unije u skladu s temeljnim aktima; i
- (f) „financijska godina” znači razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, SL EU L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

ČLANAK 3.

Uspostavljanje sudjelovanja

1. Vlada Japana smije sudjelovati u programima ili aktivnostima Unije ili, u iznimnim slučajevima, u njihovim dijelovima koji su otvoreni za sudjelovanje Vlade Japana te im doprinosti u skladu s temeljnim aktima i kako je uređeno protokolima uz ovaj Sporazum.

2. Posebni uvjeti za sudjelovanje Vlade Japana u programu Obzor Europa utvrđeni su u Protokolu o pridruživanju Vlade Japana Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor Europa (2021. – 2027.) uz ovaj Sporazum.

Odstupajući od članka 17. stavka 8. ovog Sporazuma, Zajednički odbor osnovan člankom 14. ovog Sporazuma može izmijeniti taj protokol („Zajednički odbor”).

3. Odstupajući od članka 17. stavka 8. ovog Sporazuma, posebni uvjeti za sudjelovanje Vlade Japana u nekom drugom programu ili aktivnosti Unije utvrđeni su u protokolima uz ovaj Sporazum, koje donosi i mijenja Zajednički odbor.

4. U protokolima uz ovaj Sporazum:

(a) navode se programi ili aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, njihovi dijelovi u kojima sudjeluje Vlada Japana;

- (b) utvrđuje se trajanje sudjelovanja, koje se odnosi na razdoblje tijekom kojeg Vlada Japana i subjekti iz Japana mogu podnijeti zahtjev za dobivanje financijskih sredstava Unije ili im se može povjeriti izvršenje sredstava Unije;
- (c) utvrđuju se posebni uvjeti za sudjelovanje Vlade Japana i subjekata iz Japana, uključujući posebne modalitete za provedbu financijskih uvjeta kako je navedeno u člancima 6. i 7. ovog Sporazuma, posebne modalitete mehanizma korekcije kako je navedeno u članku 8. ovog Sporazuma i uvjete sudjelovanja u strukturama koje su uspostavljene za potrebe provedbe tih programa ili aktivnosti Unije. Ti posebni uvjeti moraju biti u skladu s ovim Sporazumom i temeljnim aktima i aktima jedne ili više institucija Unije kojima se uspostavljaju takve strukture; i
- (d) ako je to primjenjivo, utvrđuje se iznos financijskog doprinosa Vlade Japana programu Unije koji se izvršava financijskim instrumentom ili proračunskim jamstvom.

ČLANAK 4.

Usklađenost s pravilima koja se odnose na programe ili aktivnosti Unije

1. Vlada Japana sudjeluje u programima i aktivnostima Unije ili, u iznimnim slučajevima, u njihovim dijelovima obuhvaćenima protokolima uz ovaj Sporazum u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu, njegovim protokolima, temeljnim aktima i ostalim pravilima koja se odnose na provedbu programa i aktivnosti Unije, koja su primjenjiva na takve programe i aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, na njihove dijelove.

2. Uvjeti iz stavka 1. uključuju:

- (a) prihvatljivost subjekata iz Japana i sve druge uvjete prihvatljivosti povezane s Vladom Japana, posebno u odnosu na podrijetlo, mjesto obavljanja djelatnosti ili državnu pripadnost odnosno državljanstvo; i
- (b) uvjete koji se primjenjuju na podnošenje, ocjenjivanje i odabir zahtjeva te na provedbu mjera prihvatljivih subjekata iz Japana.

3. Uvjeti iz stavka 2. točke (b) moraju biti jednakovrijedni onima koji se primjenjuju na prihvatljive subjekte iz država članica Unije („države članice”), uključujući poštovanje Unijinih mjera ograničavanja¹, osim ako je drukčije predviđeno u uvjetima iz stavka 1.

¹ Unijine mjere ograničavanja mjere su ograničavanja donesene na temelju Ugovora o Europskoj uniji ili Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

ČLANAK 5.

Sudjelovanje Vlade Japana u upravljanju programima ili aktivnostima Unije

1. Osim kad je riječ o pitanjima rezerviranim samo za države članice ili pitanjima u vezi s nekim Unijinim programom ili aktivnosti ili, u iznimnim slučajevima, s njihovim dijelovima, u kojima Vlada Japana ne sudjeluje, predstavnici ili stručnjaci Vlade Japana ili stručnjaci koje je imenovala Vlada Japana smiju kao promatrači sudjelovati na sastancima odbora, stručnih skupina ili na drugim sličnim sastancima na kojima sudjeluju predstavnici ili stručnjaci iz država članica ili stručnjaci koje su imenovale države članice i koji pomažu Europskoj komisiji u provedbi i upravljanju programima i aktivnostima Unije ili, u iznimnim slučajevima, njihovim dijelovima, ili koje je Europska komisija uspostavila u pogledu provedbe prava Unije u vezi s tim programima ili aktivnostima Unije ili, u iznimnim slučajevima, s njihovim dijelovima, u kojima Vlada Japana sudjeluje u skladu s člankom 3. ovog Sporazuma. Predstavnici ili stručnjaci Vlade Japana ili stručnjaci koje je imenovala Vlada Japana, ne smiju prisustvovati glasanju. Vlada Japana obavješćuje se o rezultatu glasanja.
2. Ako se stručnjaci ili evaluatori ne imenuju na temelju državljanstva, ono ne može biti razlog isključivanja stručnjaka ili evaluatora koji su državljani Japana.
3. Podložno uvjetima utvrđenima u stavku 1., sudjelovanje predstavnika ili stručnjaka iz Japana na sastancima iz tog stavka ili na drugim sastancima koji se odnose na provedbu programa ili aktivnosti Unije uređeno je pravilima i postupcima jednakim onima koji se primjenjuju na predstavnike država članica, osobito u pogledu prava na riječ i primanja informacija i dokumentacije, osim ako se ti sastanci odnose na pitanja namijenjena samo za države članice ili su povezani s programom ili aktivnošću Unije ili, u iznimnim slučajevima, s njihovim dijelovima u kojima Vlada Japana ne sudjeluje. Protokolima uz ovaj Sporazum mogu se definirati daljnji modaliteti za naknadu troškova puta i boravka.

4. Protokolima uz ovaj Sporazum mogu se definirati daljnji modaliteti za sudjelovanje stručnjaka u takvim programima Unije, kao i za sudjelovanje Vlade Japana u upravnim odborima i strukturama uspostavljenima radi provedbe programa ili aktivnosti Unije definiranih u odgovarajućem protokolu.

ČLANAK 6.

Financijski uvjeti

1. Sudjelovanje Vlade Japana ili subjekata iz Japana u programima ili aktivnostima Unije ili, u iznimnim slučajevima, u njihovim dijelovima ovisi o financijskom doprinosu Vlade Japana odgovarajućim sredstvima u okviru proračuna Unije.
2. Ne dovodeći u pitanje članak 17. stavak 4., Vlada Japana daje financijski doprinos u skladu sa zakonima i drugim propisima Japana i u granicama svojih godišnjih proračunskih odobrenih sredstava.
3. Za svaki program ili aktivnost Unije ili, u iznimnim slučajevima, za njihove dijelove, financijski doprinos zbroj je:
 - (a) operativnog doprinosa koji uključuje pričuvu za nepredviđene rashode iz stavka 6.; i
 - (b) naknade za sudjelovanje.
4. Financijski doprinos godišnje je plaćanje koje se izvršava u jednom ili više obroka.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 10. ovog članka ni članak 7., naknada za sudjelovanje iznosi 4 % godišnjeg operativnog doprinosa i ne podliježe retroaktivnim prilagodbama. Zajednički odbor može od 2028. prilagoditi iznos naknade za sudjelovanje.

6. Operativni doprinos pokriva operativne rashode i rashode za potporu, te se u okviru odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i za plaćanje dodaje iznosima unesenima u proračun Unije koji je konačno donesen za programe ili aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, za njihove dijelove, i uvećanima, prema potrebi, za vanjske namjenske prihode koji ne proizlaze iz financijskih doprinosa drugih donatora programima i aktivnostima Unije i koji su obuhvaćeni svakim odgovarajućim protokolom uz ovaj Sporazum. Europska komisija rezervira postotak operativnog doprinosa za nepredviđene potrebe („pričuva za nepredviđene rashode”) radi pokrivanja novčanih obveza iz članka 12. koji se nisu mogli naplatiti od subjekta iz Japana. Ta pričuva za nepredviđene rashode ne podliježe mehanizmu retroaktivne prilagodbe iz članka 7. ni mehanizmu korekcije iz članka 8. Primjenjivi postotak operativnog doprinosa koji treba rezervirati za te potrebe utvrđuje se u odgovarajućim protokolima uz ovaj Sporazum.

7. Operativni doprinos, isključujući pričuvu za nepredviđene rashode, temelji se na ključu za uplatu doprinosa koji se definira kao omjer bruto domaćeg proizvoda (BDP) Japana po tržišnim cijenama i BDP-a Unije po tržišnim cijenama. BDP po tržišnim cijenama koje treba primijeniti utvrđuju posebne službe Europske komisije na temelju najnovijih statističkih podataka raspoloživih za proračunske izračune u godini koja prethodi godini dospijeća godišnjeg plaćanja. Prilagodbe tog ključa za uplatu doprinosa mogu se utvrditi u odgovarajućim protokolima uz ovaj Sporazum.

8. Operativni doprinos, isključujući pričuvu za nepredviđene rashode, temelji se na primjeni ključa za uplatu doprinosa na početna odobrena sredstva za preuzimanje obveza uvećana kako je opisano u stavku 6. i unesena u proračun Unije koji bude konačno donesen za relevantnu godinu za financiranje programa ili aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, njihovih dijelova u kojima sudjeluje Vlada Japana.

9. Odstupajući od stavaka 7. i 8., godišnji operativni doprinos Vlade Japana programu Obzor Europa za godine 2026. i 2027. utvrđuje se u fiksnim iznosima utvrđenima u Prilogu I. Protokolu o pridruživanju Vlade Japana Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor Europa (2021. – 2027.) uz ovaj Sporazum.

10. Za godine 2026. i 2027. naknada za sudjelovanje iz stavka 3. točke (b) iznosi:

– 2026.: 3 %,

– 2027.: 4 %.

11. Unija Vladi Japana na zahtjev dostavlja informacije o svojem financijskom doprinosu kakve su uključene u informacije o proračunu, računovodstvu, rezultatima i evaluaciji koje se dostavljaju Unijinu proračunskom tijelu i tijelu zaduženom za davanje razrješnice za programe ili aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, za njihove dijelove u kojima sudjeluje Vlada Japana.

Te informacije dostavljaju se uzimajući potpuno u obzir pravila Unije i Japana o povjerljivosti i zaštiti podataka i ne dovode u pitanje informacije koje Vlada Japana ima pravo dobiti na temelju ovog Sporazuma.

12. Svi financijski doprinosi Vlade Japana ili plaćanja Unije izvršavaju se u eurima, a u eurima se iskazuje i izračun iznosa koje treba platiti ili primiti.

13. Detaljne odredbe o provedbi ovog članka navedene su u odgovarajućim protokolima uz ovaj Sporazum.

ČLANAK 7.

Programi i aktivnosti Unije na koje se primjenjuje mehanizam prilagodbe operativnog doprinosa

1. Ako je tako predviđeno u posebnom protokolu, operativni doprinos programa ili aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, njihovih dijelova, za godinu N može se retroaktivno prilagoditi za jednu ili više narednih godina na temelju proračunskih obveza preuzetih za odobrena sredstva za preuzimanje obveza iz te godine, njihova izvršenja pravnim obvezama i njihova opoziva.

2. Prva prilagodba provodi se godine $N + 1$ kad se operativni doprinos prilagođava za razliku između doprinosa i prilagođenog doprinosa izračunanog primjenom ključa za uplatu doprinosa godine N, koji je prilagođen primjenom koeficijenta ako je tako predviđeno u posebnom protokolu, na zbroj sljedećeg:

(a) iznosa proračunskih obveza preuzetih za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu N u okviru izglasanog proračuna Unije i za odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja odgovaraju opozvanim sredstvima koja su ponovno stavljena na raspolaganje; i

- (b) svih odobrenih sredstava iz vanjskih namjenskih prihoda koja ne proizlaze iz financijskih doprinosa drugih donatora programima i aktivnostima Unije obuhvaćenih u svakom odgovarajućem protokolu uz ovaj Sporazum i koja su bila raspoloživa na kraju godine N.

3. Svake naredne godine, dok sve proračunske obveze koje se financiraju u okviru odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz godine N ne budu plaćene ili opozvane i najkasnije tri godine nakon završetka programa ili nakon završetka višegodišnjeg financijskog okvira koji odgovara godini N, ovisno o tome što nastupi ranije, Unija izračunava prilagodbu doprinosa za godinu N tako da smanji doprinos Vlade Japana za iznos dobiven primjenom ključa za uplatu doprinosa godine N, prilagođenog ako je tako predviđeno u odgovarajućem protokolu uz ovaj Sporazum, na sredstva opozvana svake godine za obveze godine N financirane u okviru proračuna Unije ili iz opozvanih sredstava koja su ponovno stavljena na raspolaganje.

4. Ako se odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda koja ne proizlaze iz financijskih doprinosa drugih donatora programima i aktivnostima Unije obuhvaćenih svakim odgovarajućim protokolom uz ovaj Sporazum ukinu, doprinos Vlade Japana odgovarajućem programu ili aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, njihovim dijelovima, smanjuje se za iznos dobiven primjenom ključa za uplatu doprinosa godine N, koji se prilagođava ako je tako predviđeno odgovarajućim protokolom, na ukinuti iznos.

ČLANAK 8.

Programi i aktivnosti Unije na koje se primjenjuje mehanizam automatske korekcije

1. Mehanizam automatske korekcije primjenjuje se za one programe ili aktivnosti Unije ili, u iznimnim slučajevima, za njihove dijelove, za koje je u odgovarajućem protokolu predviđena primjena mehanizma automatske korekcije. Primjena tog mehanizma automatske korekcije može biti ograničena na dijelove programa ili aktivnosti Unije utvrđene u odgovarajućem protokolu uz ovaj Sporazum koji se provode bespovratnim sredstvima za koja se organiziraju pozivi na nadmetanje. Detaljna pravila za utvrđivanje dijelova programa ili aktivnosti Unije na koje se primjenjuje mehanizam automatske korekcije mogu se navesti u odgovarajućem protokolu uz ovaj Sporazum.
2. Iznos automatske korekcije za program ili aktivnost Unije ili, u iznimnim slučajevima, za njihove dijelove, razlika je između početnih iznosa stvarno preuzetih pravnih obveza prema Vladi Japana ili subjektima iz Japana koje su financirane odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za predmetnu godinu i odgovarajućeg operativnog doprinosa koji je Vlada Japana za isto razdoblje platila u skladu s prilagodbom na temelju članka 7. ako je takva prilagodba moguća prema relevantnom protokolu, isključujući rashode za potporu.
3. Detaljna pravila o utvrđivanju relevantnih iznosa pravnih obveza iz stavka 2. ovog članka, među ostalim u slučaju konzorcija, i o izračunu automatske korekcije mogu se utvrditi u odgovarajućem protokolu uz ovaj Sporazum.

ČLANAK 9.

Preispitivanja i revizije

1. U skladu s primjenjivim aktima jedne ili više institucija ili tijela Unije i kako je predviđeno u relevantnim sporazumima i/ili ugovorima te uz suglasnost korisnika, izraženu potpisivanjem sporazuma o financiranju, Unija ima pravo provoditi tehničke, znanstvene, financijske ili druge vrste preispitivanja i revizija u prostorima bilo kojeg subjekta iz Japana koji je stranka relevantnog sporazuma o financiranju, kao i u prostorima bilo koje treće strane koja djeluje u ime tog subjekta iz Japana koja provodi sporazum o financiranju na temelju relevantnih ugovora. Pravila Unije koja se odnose na takva preispitivanja i revizije utvrđena su u sporazumima o financiranju ili drugim relevantnim ugovorima. Takva preispitivanja i revizije mogu provoditi službenici institucija i tijela Unije, osobito Europske komisije i Europskog revizorskog suda, ili druge osobe koje je Europska komisija ovlastila u skladu s pravom Unije. Pri izvršavanju svojih dužnosti na državnom području Japana, kako je predviđeno u sporazumima o financiranju ili drugim relevantnim ugovorima, službenici institucija i tijela Unije te druge osobe koje je ovlastila Europska komisija moraju postupati u skladu sa zakonima i propisima Japana.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kontaktna točka koju je imenovala Vlada Japana unaprijed se u razumnom roku obavješćuje o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi preispitivanja ili revizije.

3. Prilikom provedbe preispitivanja ili revizije iz stavka 1. službenici institucija i tijela Unije, osobito Europske komisije i Europskog revizorskog suda, i druge osobe koje je Europska komisija ovlastila moraju imati primjeren pristup lokacijama, radovima i dokumentima, u elektroničkom i papirnatom obliku, te svim informacijama potrebnima za provođenje takvih preispitivanja i revizija, kako je predviđeno u sporazumima o financiranju ili drugim relevantnim ugovorima, uključujući pravo na dobivanje fizičkih ili elektroničkih preslika bilo kojeg dokumenta i izvadaka iz njih, ili sadržaja bilo kojeg medija za pohranu podataka u posjedu bilo kojeg subjekta iz Japana koji je stranka sporazuma o financiranju, kao i bilo koje treće strane koja djeluje u ime tog subjekta iz Japana koja provodi sporazum o financiranju na temelju relevantnih ugovora.

4. Vlada Japana ne smije donositi ni poduzimati mjere u odnosu na ulazak u Japan ili u odnosu na pristup prostorima bilo kojeg subjekta iz Japana koji je stranka sporazuma o financiranju ni bilo koje treće strane koja djeluje u ime takvog subjekta iz Japana koja provodi sporazum o financiranju na temelju drugog relevantnog ugovora, u svrhu sprečavanja ili ometanja preispitivanja i revizija iz stavka 1. Ovaj stavak ne tumači se kao sprečavanje Vlade Japana da donese ili zadrži mjere opće primjene, uključujući opće zahtjeve za vizu. Te mjere opće primjene ne smatraju se poništavanjem ili narušavanjem preispitivanja ili revizija iz stavka 1.

5. Preispitivanja i revizije iz stavka 1. ovog članka mogu se provoditi i nakon suspenzije primjene protokola uz ovaj Sporazum u skladu s člankom 17. stavkom 4. ovog Sporazuma, prestanka privremene primjene ovog Sporazuma ili njegova otkazivanja, pod uvjetima utvrđenima u primjenjivim aktima jedne ili više institucija ili tijela Unije i kako je predviđeno u relevantnim sporazumima i/ili ugovorima, u vezi s bilo kojom pravnom obvezom za izvršenje proračuna Unije i koju je Unija preuzela prije datuma na koji suspenzija primjene relevantnog protokola, prestanak privremene primjene ovog Sporazuma ili njegovo otkazivanje počinju proizvoditi učinke.

ČLANAK 10.

Zaštita financijskih interesa Unije od nepravilnosti

1. Europska komisija i Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) ovlaštени su izvršavati svoje mandate usmjerene na zaštitu financijskih interesa Unije od nepravilnosti na državnom području Japana, među ostalim u prostorima subjekta iz Japana koji je stranka sporazuma o financiranju ili bilo koje treće strane koja djeluje u ime takvog subjekta iz Japana koja provodi sporazum o financiranju na temelju drugog relevantnog ugovora, u skladu s relevantnim sporazumom o financiranju i drugim primjenjivim ugovorom te u mjeri u kojoj je to predviđeno tim sporazumom i drugim primjenjivim ugovorima. Europska komisija i OLAF provode svoje aktivnosti u skladu s uvjetima utvrđenima u primjenjivim aktima jedne ili više institucija Unije. Također djeluju na način koji je u skladu sa zakonima i propisima Japana.
2. Imenovana kontaktna točka Japana u razumnom roku obavješćuje Europsku komisiju ili OLAF o svakoj uočenoj činjenici ili sumnji koja se odnosi na nepravilnost, prijevaru ili drugu nezakonitu aktivnost povezanu sa sporazumom o financiranju ili ugovorom iz stavka 1. koja utječe na financijske interese Unije.
3. U okviru svojih aktivnosti iz stavka 1. osoblje Europske komisije ili OLAF-a ima pravo pristupa prostorima subjekta iz Japana i prostorima treće strane koja djeluje u ime takvog subjekta iz Japana iz tog stavka.

4. Aktivnosti koje će se provoditi u prostorima subjekta iz Japana i prostorima treće strane koja djeluje u ime takvog subjekta iz Japana iz stavka 1. pripremaju i provode Europska komisija ili OLAF u bliskoj suradnji s imenovanom japanskom kontaktnom točkom. Službenici koje odredi imenovana japanska kontaktna točka mogu sudjelovati u aktivnostima. Imenovana japanska kontaktna točka unaprijed se u razumnom roku obavješćuje o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi aktivnosti kako bi mogla osigurati sudjelovanje japanskih službenika u aktivnostima, a posebno pokrenuti, prema potrebi, unutarnje postupke potrebne za takvo sudjelovanje u skladu sa zakonima i propisima Japana te, ako je potrebno, pružiti pomoć na zahtjev Europske komisije ili OLAF-a.

5. Aktivnosti iz stavka 1. se mogu na zahtjev imenovane japanske kontaktne točke provoditi zajedno s Europskom komisijom ili OLAF-om.

6. Europska komisija i OLAF imaju pravo pristupa svim informacijama i dokumentaciji, uključujući računalne podatke, o predmetnim operacijama, koje su potrebne za pravilnu provedbu aktivnosti iz stavka 1. Oni osobito mogu umnožavati relevantne dokumente u skladu sa sporazumom o financiranju i ugovorom i u mjeri u kojoj je to u njima predviđeno.

7. Ako subjekt iz Japana ili treća strana koja djeluje u ime takvog subjekta iz Japana odbije omogućiti pristup Europskoj komisiji ili OLAF-u, imenovana japanska kontaktna točka, djelujući u skladu sa zakonima i propisima Japana, pomaže Europskoj komisiji ili OLAF-u kako bi im omogućila da ispune svoju dužnost u obavljanju aktivnosti. U tom kontekstu imenovana japanska kontaktna točka može olakšati izvješćivanje japanskih nadležnih tijela kaznenog progona o činjenici ili sumnji koje su Europska komisija ili OLAF uočili u vezi s kaznenim djelom u Japanu tijekom aktivnosti u svrhu zaštite dokaza za istragu takvog kaznenog djela.

8. Europska komisija ili OLAF obavješćuje imenovanu japansku kontaktnu točku o rezultatima svojih aktivnosti iz stavka 1. Osobito, Europska komisija ili OLAF u što kraćem roku izvješćuje imenovanu japansku kontaktnu točku o svim činjenicama ili sumnjama koje se odnose na nepravilnost otkrivenu tijekom tih aktivnosti.
9. Ne dovodeći u pitanje primjenu japanskog kaznenog prava, Europska komisija može subjektima iz Japana iz stavka 1. izreći administrativne mjere i kazne u skladu s pravom Unije.
10. U svrhu pravilne provedbe ovog članka Europska komisija ili OLAF i imenovana japanska kontaktna točka redovito razmjenjuju informacije i, na zahtjev jedne od stranaka, međusobno se savjetuju.
11. Kako bi se olakšala učinkovita suradnja i razmjena informacija s OLAF-om, Vlada Japana imenuje kontaktnu točku.
12. Razmjena informacija između Europske komisije ili OLAF-a i imenovane japanske kontaktne točke provodi se uz poštovanje zahtjeva u pogledu povjerljivosti. Svi osobni podaci uključeni u razmjenu informacija zaštićeni su u skladu s primjenjivim zakonima i propisima Unije i Japana.

ČLANAK 11.

Suradnja u pogledu kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije

U skladu s primjenjivim međunarodnim i bilateralnim sporazumima te zakonima i propisima Japana, Vlada Japana surađuje s nadležnim tijelima država članica ili Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) u istragama i kaznenom progonu počinitelja i sudionika kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije.

ČLANAK 12.

Povrat sredstava i izvršenje

1. Europska komisija može donijeti odluku kojom subjektu iz Japana koji je stranka relevantnog sporazuma o financiranju, osim države, nameće novčanu obvezu u vezi sa svim potraživanjima koja proizlaze iz sporazuma o financiranju. Ako nakon priopćenja te odluke subjektu iz Japana u skladu s člankom 13. taj subjekt ne izvrši plaćanje u propisanom roku, Europska komisija o odluci obavještuje imenovanu japansku kontaktnu točku. Nakon što bude obaviještena, Vlada Japana poduzima sve odgovarajuće mjere u odnosu na subjekt iz Japana kako bi subjekt iz Japana platio iznos novčane obveze Europskoj komisiji. Ako u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti Europske komisije upućene imenovanoj japanskoj kontaktnoj točki subjekt iz Japana ne plati iznos novčane obveze, Europska komisija pokriva iznos neplaćene novčane obveze iz pričuve za nepredviđene rashode.

2. Vlada Japana može zatražiti povrat iznosa od subjekta iz Japana kojem je izrečena novčana obveza, a Europska komisija dostavlja odgovarajuću dokumentaciju u tu svrhu ako Vlada Japana to zatraži.
3. Vlada Japana obavješćuje Europsku komisiju o imenovanoj japanskoj kontaktnoj točki.
4. Sud Europske unije nadležan je za preispitivanje zakonitosti odluka Europske komisije iz stavka 1. i za suspendiranje njihova izvršenja.

ČLANAK 13.

Komunikacija i razmjena informacija

Za potrebe provedbe ovog Sporazuma, institucije i tijela Unije uključeni u provedbu ili kontrolu programa ili aktivnosti Unije mogu izravno komunicirati, među ostalim putem elektroničkih sustava razmjene, sa subjektom iz Japana koji je stranka relevantnog sporazuma o financiranju ili s trećom stranom koja djeluje u ime takvog subjekta iz Japana koja provodi takav sporazum o financiranju na temelju ugovora. Takvi subjekti i treće strane iz Japana mogu izravno dostaviti institucijama i tijelima Unije relevantne informacije i dokumentaciju koje su dužni dostaviti na temelju relevantnih sporazuma o financiranju i drugih primjenjivih ugovora, kao i zakonodavstva Unije koje se primjenjuje na program ili aktivnost Unije.

ČLANAK 14.

Zajednički odbor

1. Osniva se Zajednički odbor. Zajednički odbor sastoji se od predstavnika Unije i Vlade Japana.
2. Zajednički odbor donosi svoj poslovnik.
3. Zadaće Zajedničkog odbora uključuju:
 - (a) procjenu, evaluaciju i preispitivanje provedbe ovog Sporazuma i njegovih protokola, osobito:
 - i. sudjelovanje i rezultate pravnih subjekata iz Japana u programima ili aktivnostima Unije;
 - ii. prema potrebi, razine obostrane otvorenosti prema međusobnom sudjelovanju subjekata s poslovnim nastanom u Uniji ili Japanu u programima, aktivnostima, mjerama, projektima ili, u iznimnim slučajevima, u njihovim dijelovima;
 - iii. provedbe mehanizma za financijski doprinos i, prema potrebi, mehanizma automatske korekcije koji se primjenjuju na programe ili aktivnosti Unije obuhvaćene protokolima uz ovaj Sporazum; i
 - iv. razmjene informacija i, prema potrebi, razmatranje pitanja povezana s iskorištavanjem rezultata, uključujući prava intelektualnog vlasništva;

- (b) raspravu, na zahtjev bilo koje stranke, o svim ograničenjima koja stranke primjenjuju ili planiraju u smislu pristupa njihovim programima istraživanja i inovacija, među ostalim osobito za aktivnosti koje se odnose na njihovu stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost;
- (c) razmatranje načina za poboljšanje i razvoj suradnje;
- (d) zajedničku raspravu o budućem smjeru i prioritetima politika povezanih s programima ili aktivnostima obuhvaćenima protokolima uz ovaj Sporazum;
- (e) razmjenu informacija, među ostalim, o novom zakonodavstvu, odlukama ili nacionalnim programima relevantnima za provedbu ovog Sporazuma i njegovih protokola;
- (f) donošenje protokola uz ovaj Sporazum o posebnim uvjetima sudjelovanja Vlade Japana u programima ili aktivnostima Unije ili, u iznimnim slučajevima, u njihovim dijelovima ili, prema potrebi, donošenje odluka o izmjeni tih protokola;
- (g) određivanje ili izmjenu postotka pričuve za nepredviđene rashode iz članka 6. stavka 6. ovog Sporazuma u protokolu uz ovaj Sporazum; i
- (h) donošenje odluke o izmjeni članaka 9. i 10. ovog Sporazuma, osobito kako bi se uzele u obzir izmjene akata jedne ili više institucija Unije.

4. Odluke Zajedničkog odbora donose se konsenzusom. U svakoj odluci u skladu sa stavkom 3. točkama od (f) do (h) predstavnici stranaka u Zajedničkom odboru navode da, ako to zahtijeva pravni sustav stranke, novi protokoli uz ovaj Sporazum ili izmjene postojećih protokola ili dijelova ovog Sporazuma obuhvaćenih stavkom 3. točkama od (f) do (h) stupaju na snagu na dan kada u pisanom obliku obavijeste predstavnika druge stranke o ispunjenju svih potrebnih pravnih zahtjeva i postupaka prve stranke.
5. Zajednički odbor može na *ad hoc* osnovi osnovati stručnu skupinu ili stručno savjetodavno tijelo koji mogu pružiti potporu u provedbi ovog Sporazuma.
6. Zajednički odbor sastaje se najmanje jednom godišnje i na zahtjev stranke kad god je to potrebno zbog posebnih okolnosti.

ČLANAK 15.

Primjenjivo pravo

Ovaj se Sporazum provodi u skladu s primjenjivim zakonima i propisima Unije na njezinu području te s primjenjivim zakonima i propisima Japana na njegovu državnom području.

ČLANAK 16.

Savjetovanje

Stranke nastoje u dobroj vjeri putem rasprava u okviru Zajedničkog odbora sporazumno riješiti sva pitanja koja proizlaze iz tumačenja ili provedbe ovog Sporazuma.

Ako se pitanje koje proizlazi iz tumačenja ili provedbe ovog Sporazuma ne može riješiti raspravama u Zajedničkom odboru u roku od dva mjeseca nakon što ga je postavila bilo koja stranka, stranka može o njemu zatražiti savjetovanje s drugom strankom. Stranke sve nesuglasice rješavaju pregovorima.

ČLANAK 17.

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kad stranke jedna drugu obavijeste o završetku unutarnjih postupaka potrebnih u tu svrhu. Primjenjuje se od 1. siječnja 2026. Ne dovodeći u pitanje stavak 9., ovaj se Sporazum primjenjuje na protokole od datuma utvrđenog u svakom pojedinom protokolu uz ovaj Sporazum.
 2. Unija i Vlada Japana mogu privremeno primjenjivati ovaj Sporazum u skladu sa zakonima i drugim propisima Unije odnosno Japana. Privremena primjena ovog Sporazuma počinje na dan kad stranke jedna drugu obavijeste o završetku unutarnjih postupaka potrebnih u tu svrhu.
 3. Ako jedna stranka obavijesti drugu da neće dovršiti svoje unutarnje postupke potrebne za stupanje ovog Sporazuma na snagu, privremena primjena ovog Sporazuma prestaje na dan kad druga stranka primi tu obavijest, što za potrebe ovog Sporazuma predstavlja dan njegova prestanka.
- Odluke Zajedničkog odbora prestaju se primjenjivati na isti dan.

4. Unija može suspendirati primjenu relevantnog protokola uz ovaj Sporazum u slučaju djelomičnog ili potpunog neplaćanja financijskog doprinosa koji je Vlada Japana dužna platiti u okviru odgovarajućeg programa ili aktivnosti Unije.

U slučaju neplaćanja koje može znatno ugroziti provedbu relevantnog programa ili aktivnosti Unije i upravljanje njima, Unija šalje službenu opomenu. Ako se plaćanje ne izvrši u roku od 20 radnih dana nakon službene opomene, Unija obavještuje Vladu Japana o suspenziji primjene relevantnog protokola uz ovaj Sporazum službenom obavješću koja počinje proizvoditi učinke 15 dana nakon što je Vlada Japana zaprimi.

Ako se suspendira primjena protokola uz ovaj Sporazum, subjekti iz Japana više nemaju pravo sudjelovati u Unijinim postupcima dodjele koji još nisu dovršeni kad suspenzija primjene počne proizvoditi učinke. Unijin postupak dodjele smatra se završenim kad se kao rezultat tog postupka preuzmu pravne obveze.

Suspenzija primjene ne utječe na pravne obveze preuzete prema subjektima iz Japana u okviru relevantnog programa ili aktivnosti Unije prije nego što je suspenzija primjene počela proizvoditi učinke. Relevantni protokol uz ovaj Sporazum i dalje se primjenjuje na takve pravne obveze.

Unija odmah obavještuje Vladu Japana nakon što primi cijeli dospjeli iznos financijskog doprinosa. Suspenzija primjene ukida se s trenutnim učinkom nakon te obavijesti.

Od datuma ukidanja suspenzije primjene subjekti iz Japana ponovno imaju pravo sudjelovati u Unijanim postupcima dodjele koji se nakon tog datuma pokrenu u okviru relevantnog programa ili aktivnosti Unije i u Unijanim postupcima dodjele koji su pokrenuti prije tog datuma, a za koje nisu istekli rokovi za podnošenje zahtjeva.

5. Svaka stranka može u bilo kojem trenutku otkazati ovaj Sporazum dostavom pisane obavijesti o namjeri njegova otkazivanja drugoj stranci. Ovaj Sporazum može se otkazati samo u cijelosti. Otkaz počinje proizvoditi učinke tri kalendarska mjeseca od datuma na koji druga strana zaprimi takvu obavijest. Datum na koji otkaz počinje proizvoditi učinke jest datum otkazivanja za potrebe ovog Sporazuma.

6. Ako privremena primjena ovog Sporazuma prestane u skladu sa stavkom 3. ili ako ovaj Sporazum bude otkazan u skladu sa stavkom 5., stranke su suglasne da:

- (a) aktivnosti, mjere, projekti ili, u iznimnim slučajevima, njihovi dijelovi u vezi s kojima su preuzete pravne obveze tijekom privremene primjene i/ili nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma prije nego što je otkazan, nastavljaju se do njihova završetka pod uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu i protokolima uz ovaj Sporazum;

- (b) godišnji financijski doprinos relevantnom programu ili aktivnosti Unije za godinu N tijekom koje se ovaj Sporazum prestane privremeno primjenjivati ili bude otkazan plaća se u cijelosti u skladu s člankom 6. i svim relevantnim pravilima u odgovarajućim protokolima uz ovaj Sporazum. Ako se primjenjuje mehanizam prilagodbe, operativni doprinos relevantnom programu ili aktivnosti Unije za godinu N prilagođava se u skladu s člankom 7. U slučaju programa ili aktivnosti Unije u okviru kojih se primjenjuju i mehanizam prilagodbe i mehanizam automatske korekcije, relevantni operativni doprinos za godinu N prilagođava se u skladu s člankom 7. ovog Sporazuma i korigira u skladu s člankom 8. U slučaju programa ili aktivnosti Unije u okviru kojih se primjenjuje samo mehanizam automatske korekcije, relevantni operativni doprinos za godinu N korigira se automatski u skladu s člankom 8. Naknada za sudjelovanje koja se plaća za godinu N kao dio financijskog doprinosa relevantnom programu ili aktivnosti Unije ne prilagođava se niti korigira; i
- (c) ako se primjenjuje mehanizam prilagodbe, nakon godine tijekom koje se ovaj Sporazum prestane privremeno primjenjivati ili bude otkazan, operativni doprinosi relevantnom programu ili aktivnosti Unije plaćeni za godine tijekom kojih se ovaj Sporazum primjenjivao prilagođavaju se u skladu s člankom 7. U slučaju programa ili aktivnosti Unije u okviru kojih se primjenjuju i mehanizam prilagodbe i mehanizam automatske korekcije, ti operativni doprinosi prilagođavaju se u skladu s člankom 7. i automatski korigiraju u skladu s člankom 8. U slučaju programa ili aktivnosti Unije u okviru kojih se primjenjuje samo mehanizam automatske korekcije, relevantni operativni doprinosi korigiraju se u skladu s člankom 8.
7. Sve ostale posljedice koje proizlaze iz otkazivanja ili prestanka privremene primjene ovog Sporazuma stranke rješavaju suglasno.

8. Osim ako je drukčije predviđeno u članku 14., ovaj se Sporazum može izmijeniti samo u pisanom obliku uz zajedničku suglasnost stranaka. Stupanje na snagu izmjena na temelju ovog stavka odvija se prema istom postupku kao što je onaj koji se primjenjuje na stupanje na snagu ovog Sporazuma, kako je predviđeno u stavku 1.

9. Protokoli iz članka 3. sastavni su dio ovog Sporazuma.

10. Ovaj Sporazum sastavljen je u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i japanskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan. U slučaju razlika u tumačenju prednost ima engleski tekst.

U POTVRDU TOGA niže potpisani, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Sporazum.

Sastavljeno u ..., dana ... godine ...

Za Europsku uniju

Za Vladu Japana

PROTOKOL
o pridruživanju Vlade Japana
Okvirnom programu za istraživanja i inovacije
Obzor Europa (2021. – 2027.)

ČLANAK 1.

Područje primjene pridruživanja

Vlada Japana kao pridružena zemlja sudjeluje i daje doprinos stupu II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” Okvirnog programa Unije za istraživanja i inovacije Obzor Europa iz članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („program Obzor Europa”), koji se provodi posebnim programom uspostavljenim Odlukom Vijeća (EU) 2021/764², u najnovijim verzijama tih akata.

¹ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL EU L 170, 12.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

² Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU (SL EU L 167I, 12.5.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>).

ČLANAK 2.

Dodatni uvjeti sudjelovanja u programu Obzor Europa

1. Prije nego što odluči ispunjavaju li subjekti iz Japana uvjete sudjelovanja u određenim djelovanjima koja se odnose na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Unije na temelju članka 22. stavka 5. Uredbe (EU) 2021/695, Europska komisija može zatražiti određene informacije ili jamstva, kao što su:
 - (a) informacije o tome je li subjektima s poslovnim nastanom u Uniji omogućen ili će biti omogućen recipročan pristup postojećim i planiranim japanskim programima, aktivnostima, mjerama i projektima ili njihovim dijelovima koji su jednakovrijedni predmetnoj mjeri programa Obzor Europa;
 - (b) informacije o tome ima li Vlada Japana uspostavljen nacionalni mehanizam za provjeru ulaganja te jamstva da će japanska tijela izvijestiti Komisiju i savjetovati se s njom o svim mogućim slučajevima u kojima su primjenom takvog mehanizma utvrdili da strani subjekt koji je osnovan ili kojim se upravlja izvan Japana planira uložiti u ili preuzeti subjekt iz Japana koji je dobio financijska sredstva programa Obzor Europa u mjerama povezanim sa strateškom imovinom, interesima, autonomijom ili sigurnošću Unije, pod uvjetom da Europska komisija Vladi Japana dostavi popis relevantnih subjekata iz Japana nakon potpisivanja sporazumâ o dodjeli bespovratnih sredstava s tim subjektima; i
 - (c) jamstva da rezultati, tehnologije, usluge ni proizvodi koje su subjekti iz Japana razvili u okviru predmetnih mjera neće podlijeći ograničenjima u pogledu njihova izvoza u države članice tijekom trajanja mjere i četiri godine nakon završetka mjere. Vlada Japana će svake godine tijekom trajanja mjere i četiri godine nakon završetka mjere dostaviti ažurirani popis predmeta na koje se odnose nacionalna ograničenja izvoza.

2. Subjekti iz Japana mogu sudjelovati u aktivnostima Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) pod uvjetima koji su jednakovrijedni uvjetima primjenjivima na subjekte s poslovnim nastanom u Uniji, osim ako su ograničenja nužna kako bi se osigurala dosljednost s opsegom sudjelovanja koji proizlazi iz provedbe stavka 1.

3. Vladu Japana redovito se obavješćuje o aktivnostima JRC-a koje se odnose na sudjelovanje Vlade Japana u programu Obzor Europa, posebno o višegodišnjim programima rada JRC-a. Predstavnik Vlade Japana može biti pozvan kao promatrač na sastanke Vijeća guvernera JRC-a u vezi s točkom koja se odnosi na sudjelovanje Vlade Japana u programu Obzor Europa.

4. Ako Unija provodi program Obzor Europa primjenom članaka 185. i 187. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Vlada Japana i subjekti iz Japana mogu sudjelovati u pravnim strukturama uspostavljenima na temelju tih odredbi, u skladu s pravnim aktima Unije koji su doneseni ili će biti doneseni radi uspostavljanja tih pravnih struktura.

5. S obzirom na sudjelovanje Vlade Japana u stupu II. programa Obzor Europa predstavnici ili stručnjaci Vlade Japana ili stručnjaci koje je imenovala Vlada Japana imaju pravo sudjelovati kao promatrači u odboru iz članka 14. Odluke (EU) 2021/764 bez prava glasa i za točke koje se odnose na Japan kad odbor raspravlja o pitanjima koja se odnose na provedbu stupa II. programa Obzor Europa. Takvo sudjelovanje mora biti u skladu s člankom 5. Sporazuma. Trošak putovanja predstavnika ili stručnjaka Vlade Japana ili stručnjaka koje je imenovala Vlada Japana na sastanke odbora nadoknađuje se za ekonomski razred. Za sva ostala pitanja, nadoknada putnih troškova i troškova boravka uređena je istim pravilima koja se primjenjuju na predstavnike država članica.

6. Stranke, u skladu s relevantnim međunarodnim sporazumima i zakonima i propisima Unije odnosno Japana, poduzimaju sve što je u njihovoj moći da olakšaju slobodno kretanje i boravak osoba koje sudjeluju u aktivnostima iz ovog Protokola i prekogranično kretanje robe i usluga namijenjenih za te aktivnosti.

ČLANAK 3.

Reciprocitet

Subjekti s poslovnim nastanom u Uniji mogu sa subjektima iz Japana sudjelovati u japanskim programima, aktivnostima, mjerama i projektima ili, u iznimnim slučajevima, u njihovim dijelovima koji su jednakovrijedni onima u okviru stupa II. programa Obzor Europa, u skladu sa zakonima i propisima Japana.

Netaksativan popis jednakovrijednih japanskih programa, aktivnosti, mjera i projekata ili, u iznimnim slučajevima, njihovih dijelova naveden je u Prilogu II. ovom Protokolu.

Financiranje subjekata koje je Vlada Japana osnovala u Uniji podliježe zakonima i propisima Japana kojima se uređuje funkcioniranje istraživačkih i inovacijskih programa, aktivnosti, mjera i projekata ili, u iznimnim slučajevima, njihovih dijelova. Ako se financijska sredstva ne dodjeljuju, subjekti s poslovnim nastanom u Uniji mogu sudjelovati sa svojim sredstvima.

ČLANAK 4.

Otvorena znanost

Stranke u svojim programima, aktivnostima, mjerama, projektima ili, u iznimnim slučajevima, u njihovim dijelovima uzajamno promiču i potiču praksu otvorene znanosti u skladu s pravilima programa Obzor Europa i zakonima, propisima i politikama Japana.

ČLANAK 5.

Detaljna pravila o financijskom doprinosu, mehanizmu prilagodbe i mehanizmu automatske korekcije

1. Mehanizam automatske korekcije predviđen člankom 8. Sporazuma primjenjuje se u odnosu na operativni doprinos Vlade Japana programu Obzor Europa, isključujući pričuvu za nepredviđene rashode iz članka 6. stavka 6. Sporazuma. Mehanizam prilagodbe predviđen člankom 7. Sporazuma ne primjenjuje se na operativni doprinos Vlade Japana programu Obzor Europa.
2. Mehanizam automatske korekcije iz stavka 1. temelji se na uspješnosti Vlade Japana i subjekata iz Japana u dijelovima stupa II. programa Obzor Europa koji se izvršavaju konkurentnim bespovratnim sredstvima.

3. Detaljna pravila o primjeni mehanizma automatske korekcije iz stavka 1. utvrđena su u Prilogu I. ovom Protokolu.

ČLANAK 6.

Suspenzija uz obostranu suglasnost

1. Ako je ukupni iznos financijskih sredstava dodijeljenih subjektima iz Japana na temelju potpisanih sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava ekstrahiranih iz elektroničkog sustava Europske komisije „External – COMmon Research DATA Warehouse” („sustav e-Corda”) prve srijede prosinca godine N, prema izračunu Europske komisije na zahtjev Vlade Japana, veći od 80 % operativnog doprinosa, isključujući pričuvu za nepredviđene rashode iz članka 6. stavka 6. Sporazuma, koji je Vlada Japana platila u godini N, Vlada Japana može zatražiti suspenziju primjene ovog Protokola za financijsku godinu koja slijedi nakon godine u kojoj je podnesen zahtjev.
2. Ako Vlada Japana podnese zahtjev za suspenziju na temelju stavka 1., Unija šalje pisani odgovor u roku od 30 dana od primitka zahtjeva. Ako Unija potvrdi da prihvaća zahtjev Vlade Japana, suspenzija ovog Protokola počinje proizvoditi učinke prvog dana siječnja godine koja slijedi nakon primitka zahtjeva za suspenziju.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 22. Uredbe (EU) 2021/695 ni iznimke iz članka 23. stavka 2. te uredbe, u slučaju suspenzije ovog Protokola na temelju stavka 2. subjekti iz Japana nemaju pravo sudjelovati u postupcima dodjele Unije koji se financiraju odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za financijsku godinu za koju je ovaj Protokol suspendiran.
4. Za godinu tijekom koje je Protokol suspendiran na temelju stavka 2. i za koju bi Vlada Japana platila naknadu za sudjelovanje da nije suspendiran, Vlada Japana ne plaća operativni doprinos. Međutim, Vlada Japana plaća godišnju naknadu za sudjelovanje za suspendiranu godinu koja odgovara naknadi za sudjelovanje u godini prije nego što je suspenzija počela proizvoditi učinke, uvećanu za jedan (1,0) postotni bod.
5. Vlada Japana može u bilo kojem trenutku zatražiti prestanak suspenzije na temelju stavka 2. Unija šalje pisani odgovor u roku od 30 dana od primitka tog zahtjeva. Nakon što Unija prihvati zahtjev Vlade Japana, suspenzija prestaje proizvoditi učinke prvog dana sljedeće godine ili retroaktivno od prvog dana tekuće godine ako stranke tako zajednički odluče. Ako suspenzija prestane retroaktivno, Vlada Japana dužna je platiti puni financijski doprinos za odgovarajuću godinu. Svaka godišnja naknada za sudjelovanje koju je Vlada Japana već platila za odgovarajuću godinu prebija se s naknadom za sudjelovanje izračunanom u skladu s metodom iz članka 6. stavaka 5. i 10. Sporazuma.
6. Subjekti iz Japana prihvatljivi su u postupcima dodjele Unije koji se financiraju odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza u relevantnoj financijskoj godini od datuma na koji suspenzija na temelju stavka 2. prestane proizvoditi učinke na temelju stavka 5., pod uvjetom da rokovi za podnošenje zahtjeva nisu istekli.

7. Suspenzija na temelju stavka 2. ne utječe na pravne obveze preuzete prema subjektima iz Japana u skladu s ovim Protokolom prije nego što je suspenzija počela proizvoditi učinke. Uvjeti ovog Protokola i dalje se primjenjuju na takve pravne obveze.

ČLANAK 7.

Nacionalne kontaktne točke Vlade Japana

Kako bi se povećale koristi i djelotvornost pridruživanja programu Obzor Europa, Vlada Japana može imenovati nacionalne kontaktne točke koje potencijalne podnositelje zahtjeva mogu savjetovati i pružiti im potrebnu potporu za poboljšanje kvalitete zahtjeva.

ČLANAK 8.

Završne odredbe

1. Ovaj se protokol primjenjuje od 1. siječnja 2026. Ovaj Protokol ostaje na snazi onoliko dugo koliko je potrebno da se završe sve aktivnosti, mjere, projekti ili, u iznimnim slučajevima, njihovi dijelovi koji se financiraju iz stupa II. programa Obzor Europa, sve mjere potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije i sve financijske obveze koje proizlaze iz provedbe ovog Protokola između stranaka.

2. Prilozi čine sastavni dio ovog Protokola.
 - (a) Prilog I.: Pravila o financijskom doprinosu Vlade Japana programu Obzor Europa
 - (b) Prilog II. Popis jednakovrijednih japanskih programa, aktivnosti, mjera, projekata ili, u iznimnim slučajevima, njihovih dijelova.

PRAVILA O FINANCIJSKOM DOPRINOSU VLADE JAPANA
PROGRAMU OBZOR EUROPA

- I. Izračun financijskog doprinosa Vlade Japana
 1. Financijski doprinos Vlade Japana stupu II. programa Obzor Europa utvrđuje se na godišnjoj osnovi u skladu s člancima 6. i 8. Sporazuma i dijelom II. Priloga I. Protokolu uz Sporazum.
 2. Vlada Japana daje operativni doprinos za godine 2026. i 2027. u iznosu od 13 700 000 EUR, uključujući 1 % za pričuvu za nepredviđene rashode iz članka 6. stavka 6. Sporazuma. Operativni doprinos za 2026. iznosi 6 873 493 EUR, uključujući 68 734,93 EUR za pričuvu za nepredviđene rashode.
 3. Naknada za sudjelovanje Vlade Japana utvrđuje se i uvodi postupno u skladu s člankom 6. stavcima 5. i 10. Sporazuma.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 14. stavak 4. Sporazuma, Vlada Japana plaća operativni doprinos i naknadu za sudjelovanje iz stavaka 2. i 3. ovog članka u skladu sa zakonima i propisima Japana i u granicama svojih godišnjih proračunskih odobrenih sredstava.

II. Automatska korekcija operativnog doprinosa Vlade Japana

1. Za izračun automatske korekcije iz članka 8. Sporazuma i članka 5. ovog Protokola primjenjuju se sljedeći modaliteti:
 - (a) „konkurentna bespovratna sredstva” znači bespovratna sredstva dodijeljena putem poziva na podnošenje prijedlogâ u okviru stupa II. programa Obzor Europa pri čemu se krajnji korisnici mogu utvrditi u trenutku izračuna automatske korekcije iz koje je financijska potpora trećim stranama kako je definirano u članku 207. Financijske uredbe isključena;
 - (b) ako je pravna obveza sklopljena s konzorcijem, iznosi primijenjeni za utvrđivanje početnih iznosa pravne obveze kumulativni su iznosi dodijeljeni korisnicima koji su subjekti iz Japana u skladu s indikativnom raščlambom proračuna u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava;
 - (c) svi iznosi pravnih obveza koji odgovaraju konkurentnim bespovratnim sredstvima utvrđuju se putem sustava e-Corda i izdvajaju se druge srijede u veljači u godini N+2;

- (d) „troškovi neintervencije” znači troškovi programa Obzor Europa koji nisu konkurentna bespovratna sredstva, uključujući troškove koji se odnose na rashode za potporu, administraciju pojedinih programa i druge mjere;
- (e) iznosi dodijeljeni međunarodnim organizacijama kao subjektima koji su krajnji korisnici smatraju se troškovima neintervencije.

2. Mehanizam se primjenjuje kako slijedi:

- (a) automatske korekcije za godinu N u vezi s izvršenjem odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za godinu N, uvećanih u skladu s člankom 6. stavkom 6. Sporazuma, primjenjuju se na temelju podataka za godinu N i godinu N + 1 iz sustava e-Corda iz stavka 1. točke (c) ovog odjeljka u godini N + 2. Iznos koji će se uzimati u obzir bit će iznos konkurentnih bespovratnih sredstava iz stupa II. programa Obzor Europa za koje su podaci dostupni u trenutku izračuna korekcije;
- (b) od godine N+2 do 2029. iznos automatske korekcije izračunava se za godinu N kao razlika između:
 - i. ukupnog iznosa konkurentnih bespovratnih sredstava dodijeljenih Vladi Japana ili pravnim subjektima iz Japana u okviru stupa II. programa Obzor Europa kao preuzete obveze za proračunska odobrena sredstva za godinu N; i

ii. iznos operativnog doprinosa Vlade Japana za godinu N, isključujući pričuvu za nepredviđene rashode iz članka 6. stavka 6. Sporazuma, pomnožen s omjerom između A i B kako slijedi:

- A. iznosa konkurentnih bespovratnih sredstava za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu N iz stupa II. programa Obzor Europa, uvećana u skladu s člankom 6. stavkom 6. Sporazuma; i
- B. ukupnih odobrenih proračunskih sredstava za preuzimanje obveza za godinu N u okviru stupa II. programa Obzora Europa, uključujući troškove neintervencije.

III. Plaćanje financijskog doprinosa Vlade Japana i plaćanje automatske korekcije koji se primjenjuje na operativni doprinos Vlade Japana

1. Europska komisija Vladi Japana što prije, a najkasnije prilikom izdavanja poziva za osiguravanje sredstava za financijsku godinu, dostavlja sljedeće informacije:

- (a) iznos operativnog doprinosa iz odjeljka I. stavka 2. ovog Priloga;
- (b) iznos naknade za sudjelovanje iz članka 6. stavka 10. Sporazuma; i

- (c) od godine N+2, za dio programa Obzor Europa za koji su takve informacije potrebne za izračun automatske korekcije, razinu obveza preuzetih u korist subjekata iz Japana u okviru stupa II. programa Obzor Europa, raščlanjenih prema odgovarajućoj godini odobrenih proračunskih sredstava i s tim povezanom cjelokupnom razinom obveza.
2. Europska komisija najkasnije u lipnju svake financijske godine Vladi Japana izdaje poziv za uplatu sredstava u iznosu koji odgovara njegovu doprinosu u okviru ovog Protokola. Pozivom za uplatu sredstava predviđa se plaćanje doprinosa Vlade Japana najkasnije 30 dana od izdavanja poziva. Ako Sporazum bude potpisan nakon 1. travnja 2026., tijekom prve godine provedbe ovog Protokola Europska komisija izdaje poziv za uplatu sredstava u roku od 60 dana od dana potpisivanja Sporazuma.
3. Svake godine počevši od 2029. pozivi za uplatu sredstava odražavaju i iznos automatske korekcije primjenjive na operativni doprinos plaćen za godinu N-3. Za svaku od financijskih godina 2029. i 2030. Vlada Japana plaća ili prima iznos koji proizlazi iz automatske korekcije primijenjene na operativne doprinose koje je Vlada Japana platila 2026. i 2027.

4. Vlada Japana plaća svoj financijski doprinos na temelju ovog Protokola u skladu s ovim odjeljkom. Ako Vlada Japana ne plati svoj financijski doprinos do datuma dospelja, Europska komisija šalje službenu opomenu. Za svako kašnjenje u plaćanju financijskog doprinosa Vladi Japana se na nepodmireni iznos od datuma dospelja obračunavaju zatezne kamate. Kamatna stopa na dug koji na dan dospelja nije podmiren jest stopa koju Europska središnja banka primjenjuje na svoje glavne operacije refinanciranja, kako je objavljeno u seriji C *Službenog lista Europske unije*, a koja je na snazi prvoga kalendarskog dana mjeseca datuma dospelja, uvećana za tri i pol (3,5) postotna boda.
-

POPIS JEDNAKOVRIJEDNIH JAPANSKIH PROGRAMA,
AKTIVNOSTI, MJERA, PROJEKATA
ILI, U IZNIMNIM SLUČAJEVIMA, NJIHOVIH DIJELOVA

Sljedeći netaksativan popis smatra se popisom japanskih programa, aktivnosti, mjera, projekata ili, u iznimnim slučajevima, njihovih dijelova koji su jednakovrijedni stupu II. programa Obzor Europa:

- Temeljno istraživanje za evolucijsku znanost i tehnologiju (CREST), Strateški program temeljnih istraživanja, kojim upravlja Japanska agencija za znanost i tehnologiju (JST)
 - Istraživački program za naprednu tehnologiju (ERATO), Strateški program temeljnih istraživanja, kojim upravlja Japanska agencija za znanost i tehnologiju (JST)
-

ZAJEDNIČKA IZJAVA EUROPSKE UNIJE
I VLADE JAPANA
O ČLANKU 11. SPORAZUMA

Ovom se odredbom ne dovodi u pitanje stajalište Europske unije i Vlade Japana o suradnji s EPPO-om za potrebe bilo kojeg drugog postojećeg ili budućeg sporazuma između Europske unije i Vlade Japana.

ZAJEDNIČKA IZJAVA EUROPSKE UNIJE I VLADE JAPANA
O ODJELJKU I. PRILOGA I. PROTOKOLU O PRIDRUŽIVANJU VLADE JAPANA
OKVIRNOM PROGRAMU ZA ISTRAŽIVANJA I INOVACIJE
OBZOR EUROPA (2021. – 2027.)

Kad je riječ o iznosima operativnog doprinosa za 2026. i 2027. utvrđenima u odjeljku I. Priloga I. Protokolu o pridruživanju Vlade Japana Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor Europa (2021. – 2027.), Europska unija i Vlada Japana zajednički potvrđuju da je rješenje dogovoreno posebno za 2027. iznimno i neophodno zbog vremenskih okvira proračunskog ciklusa Vlade Japana.

Iako se u skladu s uvjetima Sporazuma između Europske unije, s jedne strane, i Vlade Japana, s druge strane, o sudjelovanju Vlade Japana u programima Unije Vlada Japana obvezuje osigurati financijske doprinose za 2026. i 2027., u trenutku potpisivanja Sporazuma Vlada Japana ne može izdvojeno odrediti iznos operativnog doprinosa za 2027. zbog vremenskih okvira proračunskog ciklusa Japana.